

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Prof. dr Andrzej ZOLL

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 7 listopada 2002 r.

35811

RPO-394012-X/2001/PM

Pani
Jolanta Banach
Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Pełnomocnik Rządu
Do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Szanowna Pani Minister,

Pragnę poinformować, iż Rzecznik Praw Obywatelskich podjął z własnej inicjatywy i przeprowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie dofinansowywania kosztów utrzymywania i przeszkolenia psów przewodników osób niewidomych.

Z ustaleń poczynionych przez Rzecznika, jak również z informacji otrzymanych od Pana Józefa Mendrunia - Dyrektora Zarządu Głównego Polskiego Związku Niewidomych - wynika, iż osoby niewidome posługujące się w życiu codziennym psami przewodnikami mają poważne problemy z otrzymaniem dofinansowania.

W szczególności, nie ma obecnie centralnej instytucji, która miałaby obowiązek udzielania takich dofinansowań. Zadanie to realizowane jest przez samorządy powiatowe, którym środki finansowe przekazuje według stosownego algorytmu Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Następnie środki te są w drodze uchwał Rad Powiatów przeznaczane na konkretne zadania, przy uwzględnieniu planu finansowego Funduszu, i wypłacane przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Niestety, jak wynika z informacji posiadanych przez Rzecznika, osoby niewidome często nie otrzymują dofinansowania w ogóle z powodu braku wystarczających środków finansowych. Ponadto, jeżeli dofinansowanie zostało nawet przyznane, to nie obejmuje ono całego roku, lecz zaledwie kilka miesięcy, a dodatkowo nie jest wypłacane

sukcesywnie, lecz na przykład dopiero w listopadzie. Istotnym problemem jest również brak wystarczających środków na szkolenie psów przewodników oraz na przeszkolenie osób niewidomych.

Niezależnie od powyższego, wielu niewidomych obywateli sygnalizuje, iż załatwianie spraw dofinansowania w powiatowych centrach pomocy rodzinie, które zajmują się wszystkimi osobami niepełnosprawnymi, jest dla nich uciążliwe, często trudno jest im tam się dostać i poruszać. W ich odczuciu lepszym rozwiązaniem byłaby możliwość występowania o dofinansowanie za pośrednictwem Polskiego Związku Niewidomych.

Na zakończenie zasygnalizować należy, iż psy te są niejednokrotnie jedyną pomocą przy pokonywaniu przez osoby niewidome barier architektonicznych oraz pośrednio ułatwiają im komunikację społeczną. Natomiast zgodnie z art. 68 pkt 3 oraz art. 69 Konstytucji RP właściwe zabezpieczenie praw osób niewidomych jest obowiązkiem władz publicznych.

W świetle powyższego Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska i poinformowanie o planowanych działaniach mających na celu poprawę sytuacji osób niewidomych w zasygnalizowanym niniejszym piśmie zakresie.

Z wyrazami poważania

/-/